

NOORTE KODU-UURIJATE I KOKKUTULEK

Üleliiduline pioneeride ja koolinoorte matkaneing kodu-uurimisekspeditsioon «Minu kodumaa NSV Liit» (1975—1977) on pühendatud Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XXV kongressile ja Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäevale. Ekspeditsioon on veel üleliidulise kommunistlike noorte ja noorte matka «Mööda nõukogude rahva revolutsiooni-, lahingu- ja töökuulsuse paiku» koostisosa. Ekspeditsiooniülesandeid täitvad pioneerirühmad on pioneerirühmade marsis «Alati valmis!» aktiivsed osalejad.

Kodu-uurimistööst kokkuvõtete tegemiseks peeti Tamsalu Keskkoolis rajooni noorte kodu-uurijate I kokkutulek.

Tamsalu Keskkooli agar komsomolipere oli õpetaja Karin Poomi eestvõttel pannud kokku tiheda ja huvipakkuva päevakava.

Alustati EPT Tamsalu osakonna klubis. Iga osavõtja sai mälestuseks nägusa embleemi. Samas oli näitusel võimalus tutvuda Väike-Maarja, Rakke ja Tamsalu keskkooli ning Võsu 8-klassilise kooli õpilaste uurimistöödega, ekspeditsiooni-, ekskursiooni- ja matkapäevikutega.

Kokkutuleku avasõnad kõlalsid Tamsalu Keskkooli õpilastelt Margit Mäklärilt, Anu Viilebergilt ja Kaire Lepajõelt.

Rakke, Rakvere I, Tamsalu keskkooli, Viru-Jaagupi ja Võsu 8-klassilise kooli noored kodu-uurijad tutvustasid oma uurimistööd. Hästi võttis kuuldu nähtu kokku Eesti NSV Laste Ekspeditsiooni ja Turismi Keskmaja metoodik Laine Linnus:

«Rakvere rajooni koolide kodu-uurijate huvipakkuvad ja laiahaardelised ettekanded näitasid, et ekspeditsioon «Minu kodumaa NSV Liit» on jõudnud hästi nendesse koolidesse. Esinejad andsid ilusa ülevaate oma kooli lähemast ümbrusest ja sellest, kuidas õpitakse tundma kodukohta.» Sm. Linnus tõstis esile Rakke Keskkooli õpilaste kollektiivseid töid Pälsoni sovhoosi kohta (Liili Hiie IX klassist kandis ette uurimistöö «Pälsoni sovhoos IX ja X viisaastakul» ja IX klassi õpilane Ly Heinpalu ettekanne käsitles Pälsoni sovhoosi aastail 1949—1960). Rakke Keskkooli õpilased kandisid kokkutulekul ette õpetajate Külli Krausberki ja Mare Tamme juhendamisel koostatud neli uurimistööd.

Rakvere I Keskkoolest oli kolm ettekanne. Seejuures oli VI klassi õpilase Kaire Tikopi «Karusloomade kasvandus Vilde-nim. kolhoosis» nii kenasti kirja pandud, et seda kuulati lausa elava osavõtuga. Maret Orgmetsal (Rakvere I Keskkooli IX klass) olid vabrikku «Tekstiil» 6. jaoskonna paremaks tutvustamiseks kaasa näidised sealsetest toodetest. Alder Pritsik Võsu kooli VIII klassist rääkis kosklatest. Ta oli terve suve vältel linde vaadelnud ja nende eluviise uurinud, seepärast oli ka ettekantu huvitav. Võsu 8-klassilise kooli õpilastelt oli näitusel viis uurimistööd lindude kohta (suur kirjuraahn, toonekurg, tihane, kajakas, suitsupääsuke). Need tööd olid valminud õpetaja Viima Loemaa käe all. Võsul sai teoks juba kolmas kooli-

metaskonna konverents, seekord teemal «Lahemaa linnud».

Õpetaja Mia Tikopi juhtimisel oli Viru-Jaagupi kooli VII klassi õpilasel Marju Ploomil valminud töö Ferdinand Wrangelist ja Wrangeli saarest. Tamsalu Keskkooli abiturient Radis Zarinš, kas: kes epidiaskooni ja muusikat, tutvustas koosõpetajale kodukohta vabastamise päeva tähistamisega seotud tundeid tavasid, mis on kooli välja kujunenud.

«Ekspeditsioon on täitnud oma ülesande, kui õpilased on kodukohta uurides teadmisi rikastanud ja oskavad ka oma vaatlusi õigesti kirja panna,» ütles Sm. Linnus.

Väike-Maarja Keskkooli õpetaja Eduard Leppik jagas oma rikkalikust kogemustepagasist nõuandeid ekspeditsioonitööde vormistamiseks. 172 köidetud päevikut koolis jutustavad vee-randsaja aasta vältel tehtud uurimisretkedest Rakvere rajooni lõunaaladele, 10 neist oli Eduard Leppikul kaasas ka kokkutulekul.

Huviga kuulasid noored kodu-uurijad Rakvere Rajoonidevahelise Koduloomuuseumi ekspeditsiooniosakonna juhataja Odette Kirsi sisukat ettekanne Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooniga seotud sündmustest Virumaa, Tamsalu olevikust ja tulevikust andis ülevaate alevinõukogu esimees Lehte Tromp.

Tamsalu Keskkooli šefi Põdrangu sovhoosi sööklas söödi maitsev lõunatoit ja siis sõideti juba oma silmaga kaema, mis-sugune Tamsalu tegelikkuses välja näeb. Tutvuti Põdrangu sovhoosi, EPT Tamsalu osakonna, Rakke Lubjatehase Tamsalu tsehi ja Tamsalu Teraviljasaaduste Kombinaadiga, Tamsalu ümbruse mälestusmärkide ja Porkuni lahingupaigaga. Saatjais olid IX-b klassi güidid Eesti Jüris ja Eldi Mäetam. Porkuni vennaskalmistule ja Tamsalu vennashauale asetati lilli.

Eesti NSV Laste Ekspeditsiooni ja Turismi Keskmaja aukirjad ja ekspeditsioonivimplid teenisid I etapi kokkuvõtete põhjal Võsu 8-klassiline kool ja Rakke Keskkoool. Ekspeditsioonivimpli sai kokkutuleku hea korralduse eest Tamsalu Keskkoool.

Oiguse esineda oma töödega 23. ja 24. aprillil Türi Keskkoolis peetaval vabariiklikul kodu-uurijate konverentsil said Alder Pritsik, Maret Orgmets, Radis Zarinš, Marju Ploom, Kaire Tikop, Ly Heinpalu ja Liia Jaansen.

Läkitus rajooni kõigile koolidele

Mie, Rakvere rajooni koolide kodu-uurijate I kokkutulekust osavõtjad, Võsu ja Viru-Jaagupi 8-klassilise kooli ning Rakke, Kadrina, Rakvere I, Väike-Maarja, Rakvere III ja Tamsalu keskkooli esindajad, pöördume rajooni kõigi koolide poole järgmise läkitusega.

● Oppida tundma Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooniga seotud sündmusi oma kodukohas.

● Tutvustada teistele koolidele ajakirjanduse kaudu neid pioneerimalevate ja -rühmade nimikangelasi, kes on pärit teie kodukohast.

● Suhtuda austusega minevikumälestistesse.

● Oppida tundma oma kodukohta olevikku nii, et olla suutelised tegutsema ekskursioonijuhitadena.

● Korraldada igal aastal rajooni koolide kodu-uurijate kokkutulekuid.

Järgmisel aastal koguneme kokkutulekule Väike-Maarjasse.